

FYSIS (jako Walten)

Heidegger překládá někdy řecké *fysis* jako německé *Walten* (např. 4530, S. 1 a jinde); to v němčině (podle slovníku) znamená vládnouti, ale také „řádit“, „dováděti“. Zdá se být nepochybné, že *fysis* je růst či vyrůstání, dospívá v mezích nějakého řádu, ale někdy může takový růst z určitého řádu také vybočit. Zkušenost říká, že telata mívají nejčastěji jednu hlavu, ale – jak se ukázalo – není nemožné ani tele s dvojí hlavou, s dvěma hlavami. I to považujeme za dílo „*fysis*“ a za výkon její vlády – není to za hranicemi její vlády. Vadný růst je také růst, není to konec růstu. Růst neznamená jen uskutečňování nějakého programu či plánu, ale vždycky také zkoušení, jakési – možná slepé nebo ne dost orientované – tápání, pokusy, ovšem spíš nazdařbůh než plánované.

Ostatně nemusí jít jen o závady a chyby pouze původní (od *fysis* pocházející), ale také a možná zejména o takové, k nimž docházelo a dochází v průběhu organického dění, tedy od všelijakých dodatečných závad, ran a poranění, poškození atd. I taková dodatečná poškození se může *fysis-Walten* pokoušet v jistém rozsahu opravovat a napravit, i když někdy za cenu nezbytných kompromisů.

(Písek, 150915-2.)